

Endvidere indeholder direktivet bestemmelser om de rettigheder, som indehaveren opnår som følge af designbeskyttelsen. Herefter kan indehaveren forbyde andre at udnytte designet erhvervsmæssigt. Direktivet giver mulighed for designbeskyttelse i indtil 25 år.

Der kan ikke opnås designbeskyttelse til de dele af et produkts udseende, der alene er bestemt af en teknisk funktion. Der kan heller ikke opnås beskyttelse til de dele af et produkt, der skal have et bestemt udseende, f.eks. kanterne og profilerne på en reservedel, for at produktet kan kobles mekanisk sammen med et andet produkt, så begge produkter fortsat opfylder deres funktion. Ifølge direktivet kan der fortsat opnås beskyttelse af design til produkter, der giver mulighed for en mangfoldig sammenbygning, f.eks. byggeklodser, der kan anvendes i mange kombinationer, som det kendes fra legetøjsbranchen.

Direktivet udelukker ikke designbeskyttelse af reservedele, herunder reservedele til biler. Det er dog et krav, at den enkelte reservedel opfylder de almindelige betingelser for designbeskyttelse og er synlig under normal brug.

Det lykkedes ikke under forhandlingerne om direktivet at nå til enighed om en generel begrænsning af designbeskyttelsen for reservedele. Det blev bl.a. foreslået at begrænse designbeskyttelsen til 3-4 år. Formålet med at begrænse beskyttelsen er at skabe større konkurrence på reservedelsmarkedet med flere udbydere i forventning om billigere reservedele til fordel for forbrugerne, specielt inden for bilmarkedet. Det blev i stedet besluttet, at de medlemslande, f.eks. Danmark, der yder designbeskyttelse af reservedele, kan opretholde den gældende adgang til at give beskyttelse på dette område. Hvis et medlemsland ønsker at ændre bestemmelserne vedrørende sådan beskyttelse, kan disse bestemmelser kun ændres, så beskyttelsen af reservedele begrænses.

Europa-Kommissionen er ifølge artikel 18 i direktivet forpligtet til tre år efter gennemførelsesdatoen for direktivet at forelægge en analyse af de konsekvenser, som direktivets bestemmelser har haft for Fællesskabets industri, forbrugerne, konkurrencen og det indre markeds funktion. Senest et år efter forelæggelsen af analysen skal Kommissionen efter høring af de berørte parter foreslå sådanne ændringer til direktivet, som er nødvendige med henblik på fuldstændig gennemførelse af det indre marked, for så vidt angår designbeskyttelse af reservedele. Indtil der foreligger en afklaring, skal Kommissionen gennem forhandling med de berørte parter søge at bringe en frivillig aftale i stand mellem parterne.

Forslaget til gennemførelse af direktivet er udarbejdet i samarbejde med Island, Finland, Norge og Sverige. Hermed er traditionen for nordisk retsenhed på designområdet søgt fulgt. Forslag til gennemførelse af de enkelte artikler i direktivet er derfor for en stor dels vedkommende et resultat af dette samarbejde.

EU-landene skal senest den 28. oktober 2001 have foretaget de nødvendige ændringer i love og administrative forskrifter til gennemførelse af direktivets bestemmelser i national ret.

4. Forordningsforslaget om EF-design

Kommissionen fremlagde den 21. juni 1999 et ændret forslag til forordning om EF-design, (KOM(1999)310). Forslaget er et ændringsforslag til det forordningsforslag om EF-design, der blev fremsat i 1993, (KOM(1993)342). I 1995 blev behandlingen af dette forslag udsat i afventning af vedtagelsen af direktivet om retlig beskyttelse af mønstre. Det ændrede forslag til forordning om EF-design er udarbejdet, så alle materielle bestemmelser i direktivet er inkorporeret i forslaget. Forslaget er ligeledes tilpasset den gældende forordning om EF-varemærker, jf. Rådets forordning (EF) nr. 40/94 af 20. december 1993 (EF-Tidende 1994 nr. L 011, s. 1). Ifølge forslaget skal EF-designet administreres af Harmoniseringskontoret for det Indre Marked (varemærker, design og modeller) i Alicante i Spanien, der blev oprettet i forbindelse med etableringen af EF-varemærkesystemet. Forordningen om EF-designet forventes at træde i kraft i 2001.

Formålet med forordningsforslaget er at indføre en EF-designret, der giver designindehaveren samme beskyttelse af et produkts eller en del af et produkts udseende inden for hele Fællesskabet. Forslaget indeholder to former for beskyttelse, henholdsvis en ikke-registreret designret med indtil tre års beskyttelse fra offentliggørelsen af designet og en registreret designret med indtil 25 års beskyttelse fra indgivelse af ansøgningen. Eneretten til det ikke-registrerede design er mindre vidtrækkende, idet forslaget kun hjemler beskyttelse mod kopiering.

Ifølge forordningsforslaget kan en ansøgning om EF-design efter ansøgerens eget valg indgives enten direkte til Harmoniseringskontoret eller til en medlemsstats registreringsmyndighed for industriel ejendomsret, hvilket vil sige Patent- og Varemærkestyrelsen i Danmark. Indgives en ansøgning om EF-design til Patent- og Varemærkestyrelsen, videresendes ansøgningen til Harmoniseringskontoret mod betaling af et gebyr. Retsvirkningen regnes fra tidspunktet for ansøgningens indgivelse til den nationale myndighed.